

Aktuální pohled na roli imunoterapie v onkourologii

Current overview of the role of immunotherapy in onco-urology

Jiřina Bartůňková, Zuzana Střížová, Daniel Smrž

Ústav imunologie 2. lékařské fakulty a Fakultní nemocnice v Motole, Praha

Došlo: 6. 3. 2022

Přijato: 16. 5. 2022

Korespondující autor:

prof. MUDr. Jiřina Bartůňková, DrSc.
Ústav imunologie 2. LF UK a FN Motol
V Úvalu 84, 150 06 Praha 5
e-mail: jirina.bartunkova@lfmotol.cuni.cz

Střet zájmů: Žádný.

Grantová podpora: AZV č. NU22-03-00300.

SOUHRN

Bartůňková J, Střížová Z, Smrž D. Aktuální pohled na roli imunoterapie v onkourologii.

Imunoterapie se stala nedílnou součástí komplexní léčby nádorů. V oblasti onkourologie podobně jako u jiných nádorů se imunoterapie posouvá do prvních linií léčby na základě dobíhajících klinických studií. Hlavními hráči v oblasti imunoterapie jsou tzv. inhibitory kontrolních bodů, checkpoint inhibitory, tedy monoklonální protilátky cílící nikoliv na nádorovou buňku, ale na okolní T lymfocyty. Tyto protilátky zabíjejí jejich regulační, tlumivé receptory, čímž převládá cytotoxická aktivita T lymfocytů. Nespecifita tohoto postupu vůči nádoru má však za důsledek řadu nežádoucích účinků z oblasti autoimunity, nicméně poznání a včasná diagnostika a léčba těchto případných komplikací dokáže zmírnit ev. zcela eliminovat tyto nežádoucí

projevy ve prospěch žádoucích protinádorových účinků. Některé urologické nádory avšak tomuto postupu odolávají, např. karcinom prostaty, u něž se stále hledá účinná imunoterapie. U většiny nádorů se pak zkouší různé kombinace postupů, které mají za úkol najít nejlepší kombinace/sekvence léčebných postupů s co možná největší účinností a nejmenšími vedlejšími účinky, tak aby byla zachována kvalita života pacienta i v pokročilých stadiích nádorových chorob.

KLÍČOVÁ SLOVA

Imunoterapie, inhibitory kontrolních bodů, karcinom prostaty, karcinom ledvin, uroteliální karcinom.

SUMMARY

Bartůňková J, Střížová Z, Smrž D. Current overview of the role of immunotherapy in onco-urology.

Immunotherapy was shown to be a crucial therapeutic modality in the treatment of cancer. The efficacy of immunotherapy in late stage clinical trials has allowed immunotherapy to become a standard of care for first-line therapy in onco-urology. The major therapeutic impact is currently attributed to the effects of immune checkpoint inhibitors (ICIs). ICIs are monoclonal antibodies that target the inhibitory receptors of T cells, thus allowing a significant potentiation of anti-cancer T cell cytotoxicity. Since the approach is rather non-specific, several adverse events (AEs) were reported. These AEs are mostly